

BRABANTSE DOORBRAAK IN AANBESTEDINGEN

OP WANTROUWEN KUN JE NIET BOUWEN

De ruim dertig overheidsorganisaties aangesloten bij de inkoop samenwerking Bizob die jaarlijks voor een miljard euro aanbesteden en de duizend leden van Bouwend Nederland hebben elkaar gevonden in een unieke intentieverklaring. Achttien concrete actiepunten in navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden overbruggen de kloof tussen aanbestedende diensten en inschrijvers. "Dit lukt. Zeker weten", aldus Bizob-voorzitter Frank van der Meijden.

Het is geen geheim en wordt bovendien bevestigd door recent onderzoek: in het ergste geval bestaat er een enorme kloof tussen aanbestedende overheidsdiensten en inschrijvers. "Wij hebben hier in Brabant zelf ook haperingen ervaren", zegt Bizob-voorzitter Frank van der Meijden. "Wederzijds onbegrip maakt dat aanbesteders en inschrijvers elkaar niet altijd even goed verstaan." Om hier iets aan te doen, tekenden Bizob - inkooporganisatie voor en door dertig aangesloten gemeenten en vier andere overheidsinstanties als GGD en omgevingsdienst in Zuidoost-Brabant - en Bouwend Nederland op 13 januari 2020 de intentieverklaring 'Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij'.

Achttien punten

Bizob en aannemers in bouw en infra hebben elkaar gevonden in achttien concrete actiepunten die angst en frustratie uit het aanbestedingsproces moet halen. Een paar punten: 'Maak bouwteams toegankelijker', 'Professioneel contact hoeft niet altijd schriftelijk, dit kan ook persoonlijk', 'Laat een onafhankelijke aannemer een bestek tegenlezen', 'Stel duidelijke vragen' en 'Hou geen informatie achter'. Van der Meijden: "Hoewel een bureaucratisch proces, is aanbesteden altijd mensenwerk. Dat betekent dat het gebaat is bij goede communicatie tussen partijen. Als je beter met elkaar in gesprek gaat en blijft, verklein je per definitie de kloof, groeit de meedenkkracht en kun je meer voor elkaar betekenen."

Concrete maatregelen

In navolging op de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden, is Oost-Brabant de eerste regio in Nederland waar gemeenten en de bouwsector op deze nieuwe manier gaan samenwerken. Adviesbureaus UniPartners en Kwink deden vooraf onderzoek naar pijnpunten en kansen.

De bouwsector geeft aan graag meer ruimte te willen om eigen kennis aan de opdracht toe te voegen. Ook duidelijkere projectvoorstellen en het vaker werken in bouwteams worden als belangrijke verbeterpunten genoemd. Ook ervaart de markt dat prijs een te grote beslissingsfactor is in de gunning van opdrachten. Dit ondanks dat kwaliteitsaspecten als duurzaamheid, social return zijn opgenomen in de aanbesteding. 'Ze vragen om duurzaamheid, maar ze gunnen toch gewoon op prijs', zo is de klacht van bouwers. Gemeenten geven van hun kant aan dat inschrijvers zich te

▲ V.l.n.r.; Marcel Stuijts (directeur Bizob), Frank van der Meijden (voorzitter Bizob), Maxime Verhagen (voorzitter Bouwend Nederland)

weinig verdiepen in de politieke achtergronden en gevoeligheden van opdrachten. Marktpartijen lijken bovendien uit angst voor mogelijke negatieve gevolgen angstig met kritische vragen actief naar gemeenten toe te komen. Van der Meijden: "Dat het beter moet, is alle partijen inmiddels duidelijk. Maar met enkel zeggen dat je het voortaan anders gaat doen, ben je er niet. Er zijn ook concrete maatregelen nodig. Gemeenten in Oost-Brabant gaan inzichtelijk maken hoe het inkoopprofiel van hun gemeente er uitziet. De te verwachten aanbestedingen zullen voortaan via een inkoopkalender worden gepubliceerd. Het bestek kan voor publicatie tevens worden gelezen door een onpartijdige aannemer. Ook zullen we meer aandacht geven aan het werken in bouwteams." De opdracht vanuit de intentieverklaring aan beide

partijen is dan ook strategisch relatiebeheer: 'Stel duidelijke vragen', 'Geef informatieve antwoorden', 'Geef het aan als een gegeven antwoord niet voldoet' en 'Hou geen informatie achter'. Van der Meijden verwacht dan ook dat aannemers meteen na ontvangst van de stukken beginnen met het stellen van vragen. Ook is vastgelegd dat de aanbestedende dienst standaard evaluatiegesprekken honoreert. Van der Meijden: "De beide ondertekenende bestuursorganisaties geloven in betere samenwerking en dragen dat ook actief uit. Dat zal door de aangesloten partijen worden overgenomen en opgepakt. Daar geloof ik in, vooral ook omdat partijen hier elkaars beider belang dienen. Een goed aanbestedingsproces gaat niet alleen om geld, maar vooral ook over onderling vertrouwen en begrip. Er is nog zoveel meer uit het aanbestedingsproces te halen dan een inkoopkalender."

Evaluatie

Van der Meijden is dan ook optimistisch over het verdere verloop. "Dit lukt! Door de verduurzamingsopgaven die er liggen, zullen we als Bizob de komende jaren alleen maar meer gaan aanbesteden dan de miljard euro die we nu jaarlijks uitzetten. Dat moeten we met elkaar op een zo consciëntieus mogelijke manier doen. Daar hebben we met de intentieverklaring een aanzet toe gegeven. Maar het geeft geen garantie voor de toekomst, zoveel is ook duidelijk. We zullen er met elkaar aan moeten blijven werken."

De intentieovereenkomst heeft een looptijd van anderhalf jaar en wordt na een jaar geëvalueerd. Dan is ook duidelijk of en in welke vorm de intentieovereenkomst een vervolg moet krijgen. ■